

Представници светских рударских компанија и банака посетили Басен

 kolektiv.co.rs /predstavnici-svetskih-rudarskih-kompanija-i-banaka-posetili-basen/

Горица Тончев
Василић

Директор ЕБРД: Србија има користи од РТБ-а

Даниел Берг: РТБ Бор је од велике важности за Србију, а посебно ми се допало то што компанија води рачуна о животној средини. – Импресионирани смо оним што се догађа у рударској индустрији Србије, а посебно смо захвални РТБ-у Бор јер смо одушевљени новом технологијом коју примењује, казала је Рос Лунд из Министарства за међународну трговину Владе Велике Британије. – Нова металуршка постројења данас раде одлично и остварују дизајниране параметре. Донела су нам чисто небо и унапређену заштиту животне средине, побољшање организације рада и виши квалитет свих сегмената пословања, нарочито безбедности на раду, рекао је гостима из иностранства Благоје Спасковски

РТБ. – Рударско-топионичарски басен Бор посетила је (16. јуна), делегација високих гостију и представника светских рударских компанија, произвођача опреме и банака на челу са директором ЕБРД банке у Србији **Даниелом Бергом**. Гости из 12 земаља света су, након разговора са менаџментом компаније, разгледали флотацију „Велики Кривељ“, попили кафу у јамском кафићу (400 метара испод земље) и, на крају, у друштву генералног директора РТБ-а Бор **Благоја Спасковског**, разгледали нову топионицу и фабрику сумпорне киселине. –Осим руде, чије су сигурне резерве у овом тренутку процењене на милијарду и 355 милиона тона, РТБ је своју будућност осигурао и у новој, најбољој доступној технологији. Уз велику помоћ и несебичну подршку Владе Србије изграђене су нова топионица и нова фабрика сумпорне киселине. Нова металуршка постројења данас раде одлично и остварују дизајниране параметре. Донела су нам чисто небо и унапређену заштиту животне средине, побољшање организације рада и виши квалитет свих сегмената пословања, нарочито безбедности на раду – рекао је гостима из иностранства Спасковски.

Како је изграђена нова топионица

Поштујући све процедуре о избору најбољег понуђача, РТБ Бор је захтев за понуду послао „Отокумпу“ за флеш-смелтинг технологију, „Ајсасмелту“, „Мицубишију“ и „Исасмелту“. Од свих њих тражили смо да раде на пројекту и изградбе топионицу и фабрику сумпорне киселине. Услов који смо имали био је да се, поред испоруке целе технологије, дизајна и комплетне опреме, обезбеди и финансирање пројекта. Одбили су нас сви, осим канадског „СНЦ Лавалина“, који је преко ЕДЦ банке

обезбедио финансирање. Дакле, канадска влада је „залегла“ да овај пројекат почне и успешно се оконча. Понуда ЕДЦ банке и „СНЦ Лавалина“ била је најбоља и подразумевала је кредит од 135 милион евра плус 30 милиона евра за тзв. локалну компоненту. Само 30 милиона евра, подвлачим, јер смо у том тренутку од државе имали само толико пара и толико завршених пројеката. Знали смо да ће коштати много више јер смо имали податке из 2004. године, када је иста фирма – „СНЦ Лавалин“ – за изградњу топионице тражила од 313 до 363 милиона евра. Определили смо се да, ипак, кренемо и корак по корак радимо пројекте и градимо постројења. На овакву одлуку утицала су три фактора.

Први моменат везан је за Светску банку, од које смо у то доба добили кредит 42 милиона долара за ремедијацију и рекултивацију свих деградираних површина, као и за изградњу новог колектора испод кривељског јаловишта које је у том тренутку било у критичном стању. Међутим, Светска банка је имала и услов за тај кредит, а то је да морамо искључити све загађиваче. Да, или зауставимо топионицу да више не загађује атмосферу, или изградимо нову. Други разлог била је еколошка компонента јер је у Бору, када сам дошао на чело компаније, ситуација хронично била равна акцидентној. Казаћу вам да је концентрација сумпор-диоксида у атмосфери 11. фебруара 2009. године била 31.870 микрограма по нормалном метру кубном. Трећи фактор био је економске природе јер су трошкови топљења били знатно виши од конкурентског Пирдопа, Аурубиса итд. Дакле, та три елемента определила су да убрзамо изградњу нове топионице, што смо и учинили. Градили смо је на основу форираних ценовника. На једној страни била је офшор компонента од 135 милиона евра, а на другој ценовник свих материјала који су уграђивани. Гвожђе је, примера ради, коштало 2,16 евра по килограму и то да се оно изради, допреми, монтира и офарба. Бетон је коштао 80 долара – од уградње на котли -15 под земљом, до коте +46 метара изнад земље. Исто је важило и за челик. Надзорни орган над пројектом, најпре Мејс“, а потом и београдски Грађевински факултет, мерио је количине, множио са овом ценом и добијао месечне ситуације. И, тако су изграђене нова топионица и фабрика сумпорне киселине које су концентрацију сумпор-диоксида у ваздуху са 31.870 спустиле испод 60 микрограма по нормалном кубном метру. Нова металуршка постројења грађена су три и по године и, ако то упоређујемо са сличнима у Казакхстану и Касцинку која су грађена пуних пет година, можемо рећи да су борска завршена брзо. Грађена су по систему пројектовања у ходу, ситуација за ситуацијом, тако што је комплетна опрема у вредности 135 милиона евра допремљена на плац, а онда је локална компонента плаћана по јединици уграђиваног материјала. Морам признати и да никада посао не бисмо завршили да није било Владе Србије и њене помоћи у финансијском и логистичком делу. Колико је велики овај пројекат говори и чињеница да зграда у којој се налазимо има димензије 62 пута 90 метара, а то су димензије стадиона. Нова фабрика сумпорне киселине и постројење за третман отпадних вода налазе се на простору који је већи од два стадиона. Поред топионице је енергана која вишак топлоте претвара у електричну енергију и дневно производи 20 до 30 мегават-сати струје. Имали смо проблема када је све ово почињало да ради јер се десио пожар у новој фабрици сумпорне киселине, а то нам је у 2015. и 2016. години погоршало економију. Међутим, последице тог пожара су у потпуности санирани и нова металуршка постројења данас раде по дизајнираним параметрима – искоришћење на металу је 98,5%, а на сумпору 98 одсто – испричао је гостима из иностранства Благоје Спасковски.

Захваљујући се због чињенице што су, након његовог и говора министра рударства **Александра Антића** на Европској конференцији о рударству и геолошким истраживањима (14. јуна у Београду), гости из иностранства пожелели да уживо виде нову топионицу и фабрику сумпорне киселине, Спасковски им је детаљно објаснио и како су и колико дуго грађена нова металуршка постројења у Бору. У командној соби нове топионице, одакле се регулиши сви инпути – концентрат, струја, вода, кисеоник и азот – генерални директор РТБ-а Бор је рекао:

–Нова топионица изграђена је пре две године. Реч је о „флеш-смелтинг“ технологији топљења, а од ње су данас боље само „мицубиши“ технологија, која је и двапут скупља, као и „дабл флеш-смелтинг“. РТБ Бор данас поседује најсавременију технологију у делу топљења, али не и у делу конвертовања. Производимо 65% сопственог концентрата, а преосталу количину увозимо и

услужно прерађујемо. На домаћем концентрату имамо добру зараду, а са услужном прерадом покривамо трошкове прераде и ту је зарада знатно мања. Зато сам, поред осталог, на конференцији у Београду и казао да РТБ Бор мора пронаћи стратешког партнера – казао је Спасковски.

Директор ЕБРД банке у Србији Даниел Берг истакао је да му је било задовољство да се придружи екипи стручњака која је пожелела да види Бор, тим пре што је, како је рекао, био импресиониран говором Благоја Спасковског у Београду.

– Желео сам да, оно о чему сам слушао у Београду, видим и уживо. Сматрам да је РТБ Бор од велике важности за Србију јер она има користи од онога што се овде ради. Посебно ми се допало то што се води рачуна о околини, јер је веома тешко водити овакву компанију без штетног утицаја на животну средину. Говорили сте о наредних 100 година будућности компаније, па се надам да ћете пронаћи доброг партнера са којим ћете, у њену корист, моћи да пронађете заједнички језик. Желим вам сву срећу у претварању онога што вам је природа дала – руду бакра – у бенефит за компанију и државу – истакао је директор ЕБРД банке у Србији Даниел Берг.

Рос Лунд из Министарства за међународну трговину Владе Велике Британије истакла је да је потпуно сигурна да српска индустрија рударства има светлу будућност. – Веома смо задовољни нашом мисијом у Србији. Ове недеље је у посети Београду било 15 британских компанија, срели смо се и разговарали са иностраним фирмама које овде раде истраживања, али и са пуно локалних компанија. Импресионирани смо оним што се догађа у рударској индустрији овде, а посебно смо захвални РТБ-у Бор јер смо одушевљени новом технологијом коју примењује. Влада Велике Британије ће са задовољством помагати пројекте попут нове топионице у Бору, а сигурна сам и да британска извозно-развојна банка може да понуди боље услове кредитирања од оних које даје канадска ЕДЦ банка – рекла је Рос Лунд.

Посета РТБ-у Бор реализована је у склопу Европске конференције о рударству и геолошким истраживањима која се у Србији одржавала од 14. до 16. јуна, а у име организатора овог међународног форума Србији, Бору и локалном координатору ГРАС-у, захвалио се Артур Полиаков. – Када организујемо овакве конференције, веома је важно и да промовишемо регионе у којима се оне одржавају. Није важно само показати слајдове делегатима и причати им о успесима, већ је битно и посетити та места и компаније. Хвала за отвореност и ентузијазам на који смо наишли у Бору, радите одлично и само тако наставите. Сигуран сам да ће инвеститори и даље долазити у Србију и да ће овај регион у годинама које долазе постати њихова „врућа тачка“ – истакао је Полиаков.

